

**PROGRAM
EDUKACJI EKOLOGICZNEJ
GIMNAZJUM
przy SOSz-W Nr 1 w Sieradzu
ul. Krakowskie Przedmieście 58**

Program działań edukacyjnych przeznaczony do realizacji w klasach I-III w gimnazjum specjalnym dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim.

Autor: mgr Izabela Jabłońska

I. WSTĘP

Program opracowano:

W oparciu o podstawę programową MEN Dz.U. Nr.14 1999

II. CELE

1. Cele ogólne:

- Wyposażenie uczniów w umiejętność obserwacji własnego środowiska oraz zmian zachodzących pod wpływem działalności człowieka.
- Kształtowanie postaw ekologicznych, które powinny znaleźć wyraz w codziennym postępowaniu i działaniu na rzecz ochrony środowiska.

2. Cele szczegółowe:

- Rozumienie praw rządzących przyrodą i związków człowieka ze środowiskiem.
- Analiza aktualnego stanu środowiska przyrodniczego własnego regionu.
- Charakterystyka przyczyn, źródeł i skutków zanieczyszczeń środowiska.
- Wskazywanie negatywnych skutków urbanizacji.
- Dostrzeganie różnych sposobów gospodarki rolnej w najbliższej okolicy.
- Ukazywanie wpływu środowiska na zdrowie człowieka i zwierząt.
- Branie udziału w akcjach ochrony środowiska.
- Wskazywanie walorów przyrodniczych obszarów prawnie chronionych swojej okolicy.
- Kształtowanie nawyków dbania o środowisko.

III. ZADANIA SZKOŁY

- Rozwijanie zdolności dostrzegania różnego rodzaju związków i zależności między człowiekiem a środowiskiem.
- Umożliwienie poznania mechanizmów powodujące niepożądane zmiany w środowisku.
- Zapoznania z instytucjami działającymi na rzecz ochrony środowiska.
- Współdziałanie z organami władzy lokalnej umożliwiające uczniom udział w akcjach na rzecz środowiska.
- Skuteczne prowokowanie aktywnej postawy proekologicznej.
- Wyrobienie samodzielności działania przez umożliwienie swobodnego korzystania z różnych źródeł wiedzy.

IV. WYBRANE I ZAPLANOWANE RÓŻNE OBSZARY DZIAŁAŃ

Lp	Tematyka zadania	Cele edukacyjne	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
1.	Cele, zadania oraz metody ochrony środowiska. Instytucje powołane do ochrony przyrody- LOP, Polski Klub Ekologiczny	-Wymienia cele jakie mają do realizacji instytucje powołane do ochrony przyrody. -Uzasadnia celowość ochrony przyrody -Wymienia formy ochrony przyrody	Pogadanka przeprowadzona przez pracownika LOP Slajdy	I.Jabłońska	
2.	Obszary prawnie chronione. Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt.	-Wskazuje formy ochrony obszarów atrakcyjnych przyrodniczo -Wymienia przykłady obszarów chronionych swojego regionu ze wskazaniem na mapie. -Rozpoznaje gatunki rzadkie i chronione.	Prelekcja w siedzibie Sieradzkich Parków Krajobrazowych. Film Slajdy	J.w.	
3.	Obszary chronione naszych okolic- zwiedzamy rezerwat leśny „Półboru”	-Orientuje się w obszarach przeznaczonych pod ochronę -Omawia formy ochrony przyrody w swojej miejscowości -Rozpoznaje rośliny i zwierzęta spotykane w rezerwacie.	Wycieczka do rezerwatu Analiza mapy powiatu	I.Jabłońska R. Grajoszek	
4.	Typy lasów w naszej miejscowości. Zanieczyszczenia a stan zdrowotny lasów. Lasy a zdrowie człowieka.	-Wyróżnia warstwy w lesie. Określa sposoby gospodarowania lasami -Wskazuje sposoby ochrony lasów -Uzasadnia wpływ lasów na zdrowie człowieka	Wycieczka rowerowa do lasu Wywiad z pracownikiem Nadleśnictwa	J.w.	

5.	Moja okolica-most na rzece	-Dokonuje obserwacji -Odróżnia elementy naturalne od przekształconych przez człowieka -Przedstawia fragmenty krajobrazu swojej okolicy w formie graficznej	Plener –Widok z mostu-rysunek wykonany techniką dowolną z wyeksponowaniem elementów przyrody naturalnej i przekształconej przez człowieka	A. Król	
6.	Nasi skrzydlaci przyjaciele.	-Uzasadnia potrzebę zawieszania budek lęgowych	Wykonanie budek lęgowych Zawieszanie	J. Pertkiewicz	
7.	Pamiętamy o dokarmianiu ptaków zimą	-Uzasadnia potrzebę dokarmiania ptaków zimą i dokarmia je	Wykonanie karmników Zawieszanie karmników Systematyczne dokarmianie	J.Pertkiewicz	
8.	Zwierzęta egzotyczne i dzikie żyjące w niewoli	-Dokonuje obserwacji -Rozpoznaje zwierzęta egzotyczne znajdujące się w ZOO -Uzasadnia konieczność ochrony gatunków wymierających	Wycieczka do ZOO	I.Jabłońska A. Piechowiak	
9.	Troska o środowisko naturalne obowiązkiem każdego człowieka	-Wymienia formy i sposoby ochrony środowiska -Prezentuje własne pomysły na temat sposobów ochrony przyrody -Przedstawia swoje działania na rzecz ochrony przyrody	Turniej wiedzy o ochronie środowiska z okazji Dnia Ziemi 22IV	I. Jabłońska	
10.	Przygotowanie uczniów do uczestnictwa w Konkursie Ekologicznym w Łasku	-Reprezentuje szkołę na Konkursie	Udział w konkursie	I. Jabłońska	
11.	Kierunki rozwoju ochrony środowiska przyrodniczego.	-Wskazuje kierunek działań spółki	Nawiązania współpracy z Ekologiczną Spółką „Warta”	I Jabłońska	

12.	Włączamy się w akcję „Sprzątanie Świata”	-Wykonuje działania na rzecz ochrony środowiska -Rozumie potrzebę i znaczenie swojego działania -czuje zadowolenie z wyników akcji	Uporządkowanie terenu wokół szkoły	I. Jabłońska Nauczyciele	
13.	Od nas zależy czystość naszej planety	-Wyraża w sposób niewerbalny swój stosunek do idei sprzątania świata	Rysunek, plakat związany z w/w akcją-konkurs	A. Król	
14.	Legalne wysypiska śmieci i nielegalne składowanie odpadów.	-Umiejętnie przewiduje skutki nieprawidłowego składowania odpadów -Kształtuje wśród mieszkańców prośrodowiskowy styl życia	Wycieczka na wysypisko śmieci Sporządzenie mapy dzikich wysypisk śmieci	.Jabłońska R.Grajoszek	
15.	Wykorzystanie odpadów jako surowce wtórne.Zbiórka makulatury	-Zna technologię produkcji papieru -Wskazuje możliwość wykorzystania makulatury do powtórnego przerobu -Oszczędnie gospodaruje materiałami papierniczymi	Zbiórka makulatury i odstawienie jej do punktu skupu	I.Jabłońska J.Pertkiewicz	
16.	Pies czworonożnym przyjacielem człowieka	-Pozyskuje pieniądze ze sprzedaży surowców wtórnych -Wymienia obowiązki ciążące na właścicielach czworonogów	Wycieczka do schroniska zwierząt i przekazanie zarobionych pieniędzy na karmę dla zwierząt	I.Jabłońska R.Grajoszek	
17.	Człowiek a zasoby wody	-Omawia obieg wody w przyrodzie -Dowodzi konieczności oszczędnego gospodarowania wodą -proponuje sposoby zmniejszenia zużycia wody	Wycieczka do stacji uzdatniania wody	Z. Sowała I.Jabłońska	
18.	Metody oceniania jakości	-Omawia metody badania czystości	Wycieczka do stacji San.Epidu.	I.Jabłońska	

	wód.Klasy czystości.Inne zadania San. Epidu	wody -Wymienia klasy czystości wody -Kąpie się w zbiornikach dopuszczonych przez San.Epid. -Proponuje metody zmniejszenia ilości skażeń w wodzie			
19.	Sposoby ochrony wód przed zanieczyszczeniami.	-Poznaje metody oczyszczania ścieków -Wskazuje sposoby zmniejszania zużycia wody	Wycieczka do oczyszczalni ścieków	I.Jabłońska R.Grajoszek	
20.	Produkcja zdrowej żywności-uprawy ekologiczne na naszej działce	-Omawia metody upraw ekologicznych -Rozpoznaje żywność wyprodukowaną ekologicznie -Odstawia zebrane warzywa do stołówki szkolnej	Prowadzenie działki szkolnej	I.Jabłońska M.Szczuko Wych.klas młodszych	
21.	Poznajemy pracę ludzi zajmujących się wytwarzaniem produktów spożywczych.	-Dokonuje obserwacji -Opisuje sposób produkcji artykułów spożywczych -wymienia zagrożenia środowiska wynikające produkcji żywności -Wymienia sposoby zmniejszania skażenia środowiska przez producentów żywności	Wycieczka do Zakładów Przetwórstwa Owocowo Warzywnego	I.Jabłońska R.Grajoszek	
22.	Działalność lokalnych władz na rzecz ochrony środowiska	-Wymienia czynniki zagrażające lokalnemu środowisku -Omawia formy degradacji środowiska -Prezentuje plany lokalnych władz dotyczących ochrony przyrody	Cykl spotkań z pracownikami Urzędu Miasta z Wydziału Ochrony Środowiska Koordynator spotkań – p.Naczelnik Grudzień	I.Jabłońska R.Grajoszek	

*Tematyka prelekcji przeprowadzonych przez pracowników
Wydziału Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego
w Sieradzu*

L.p.	Temat	Cele edukacyjne	Osoba prowadząca	Uwagi
1.	Gospodarka wodna-czystość wód, ścieki, ochrona.	-Charakteryzuje zasoby wód jako odnawialne dobra przyrody. -Wskazuje kierunki użytkowania wód w aspekcie ich ochrony. -Podaje zanieczyszczenia wód -Omawia stan czystości wód w Polsce i zakres ich oczyszczania -Ocena finansowanie ochrony wód w Polsce.	Pani Barbara Ułanoska WRiOŚ	17 II 2002 Poniedziałek godz.11 kl.IIIag IIIbg, Ig
2.	Wyczerpywanie się zasobów naturalnych w wyniku ich nadmiernej eksploatacji-tzw.dziury w Ziemi	-Omawia budowę geologiczną Ziemi -Wskazuje bogactwa naturalne jako nieodwracalne dobra przyrody -Opisuje nieodwracalne skutki degradacji przyrody będące wynikiem eksploatacji dóbr naturalnych -Proponuje sposoby zagospodarowania terenów pokopalnianych	Pan Roman Piaseczny Geolog Powiatowy w Starostwie Powiatowym w Sieradzu	8 I 2003 Środa godz.11 kl. IIag, IIbg Ig
3.	Gospodarka odpadami-kierunki ochrony środowiska przed odpadami.	-Wymienia rodzaje odpadów i ich źródła -Wskazuje sposoby zagospodarowania odpadami -Omawia uciążliwość odpadów dla środowiska -Określa działania jakie sam może podjąć w kierunku ochrony przed nimi	Pan Janusz Widawski WRiOŚ	16 XII 2003 Poniedziałek godz.11 kl.IIIag IIIbg, Ig
4.	Zanieczyszczenia powietrza Hałas Zagrożenia promieniowaniem.	-Charakteryzuje stan zanieczyszczenia powietrza w Polsce i w swojej miejscowości. -Określa skutki i sposoby zapobiegania -Omawia wpływ hałasu na człowieka -Podaje rodzaje,źródła i zagrożenia promieniowania	Pani Anna Solecka WRiOŚ	5 III 2003 Środa godz.11 kl. IIag, IIbg Ig
5.	Znaczenia lasów w środowisku i	-Wymienia funkcje lasu,przyczyny niszczenia	Pan Jerzy Palma	31 III2003 Poniedziałek

	<p>życiu człowieka. Wielkość zasobów leśnych naszego regionu.</p>	<p>-Charakteryzuje zasoby leśne naszego regionu -Proponuje ochronę zasobów leśnych</p>	<p>WRiOŚ</p>	<p>godz.11 kl.IIIag IIIbg, Ig</p>
6.	<p>Gospodarstwa ekologiczne</p>	<p>-Opisuje metody upraw stosowanych w gospodarstwach ekologicznych -Wskazuje sposoby produkcji zdrowej żywności</p>	<p>Pan Zygmunt Nieć ODR Kościeżyn 821-31-13</p>	<p>9 IV 2003 Środa godz.11 kl. IIag, IIbg Ig</p>
7.	<p>Tereny prawnie chronione naszego regionu</p>	<p>-Wymienia formy i sposoby ochrony środowiska w naszym regionie -Uzasadnia celowość utworzenia rezerwatów na tym terenie -Wymienia zwierzęta i rośliny tam spotykane -Wymienia instytucje odpowiedzialne za stan środowiska w najbliższym regionie</p>	<p>Pan Michał Ruskowski Placówka Zamiejscowa ŁUW w Sieradzu</p>	<p>12 V 2003 Poniedziałek godz.11 kl.IIIag IIIbg, Ig</p>

V. PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW

1. Dostrzega problemy lokalne i regionalne związane z różnorodnymi zmianami zachodzącymi w środowisku.
2. Podejmuje działania służące poprawie stanu środowiska w najbliższym otoczeniu a dotyczące sfery własnego życia.
3. Prezentuje własną opinię na temat problematyki środowiskowej.
4. Podejmuje próby dyskusji na kontrowersyjne tematy ekologiczne.
5. Wyjaśnia i ocenia wpływ rolnictwa i leśnictwa na różnorodność biologiczną.
6. Dostrzega możliwość oszczędzania surowców w codziennym życiu.
7. Wymienia przykłady obszarów prawnie chronionych swojej okolicy.
8. Stosuje zasady prawidłowego zachowania się na obszarach chronionych.
9. Przeprowadza wywiady.
10. Współpracuje w grupie.

VI. SPOSOBY EWALUACJI OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Zachowania uczniów w sytuacjach typowych i prowokowanych.
2. Podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska.
3. Aktywność.
4. Udział w dyskusji.
5. Umiejętność przeprowadzania wywiadów.
7. Współdziałanie w zespole.
8. Umiejętność poprawnego wnioskowania.